

svensk scenkonst

branschorganisation för arbetsgivare
inom musik, dans och teater

Till
Skatteverket - Rättsavdelningen
Att Yngve Gripple
Box 563
451 22 UDDEVALLA

Sänds även per e-post till:
yngve.gripple@skatteverket.se

Stockholm den 15 oktober 2014

Yttrande över Skatteverkets konsekvensutredning om ändring i föreskrift om kostnadsavdrag för musiker och sångare vid beräkning av arbetsgivaravgifter

Svensk Scenkonst har beretts tillfälle att yttra sig över Skatteverkets förslag om ändring i rubricerad föreskrift och vill med anledning av detta framföra följande.

1. Inledande kommentarer

Svensk Scenkonst är bransch- och arbetsgivarorganisation för företag inom musik, dans och teater. Vi representerar över 100 orkestrar, operahus, länsmusikorganisationer, teatrar, danskompanier, produktionsbolag och andra verksamheter inom den svenska scenkonsten.

Svensk Scenkonst verkar för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för medlemsföretagen att bedriva en professionell verksamhet, både nationellt och internationellt. Den professionella scenkonstbranschen är en del av kulturella och kreativa näringar, som får en allt större samhällsekonomisk betydelse. Våra medlemsföretag bidrar genom sina verksamheter till att människor i Sverige får ta del av högklassig kultur, en förutsättning för vårt demokratiska samhälle och regioners tillväxt.

Skatteverkets förslag till förändring av kostnadsavdraget för musiker och sångare har under Svensk Scenkonsts arbete med detta yttrande kommunicerats med samtliga medlemmar. Endast två av dessa har, vid sidan av Svensk Scenkonst, angivits som remissinstans, trots att de aviserade förändringarna drabbar samtliga verksamheter som idag använder den gällande schablonen för musiker och sångare. Svensk Scenkonst vill synliggöra omfattningen av de verksamheter som berörs genom bilagda förteckning över medlemmar, vars verksamhetsförutsättningar mest kraftfullt påverkas av förslaget, [bilaga 1](#).

2. Synpunkter på Skatteverkets förslag

2.1. Huvuddragen i förändringen och angiven bakgrund

Skatteverket föreslår att den sedan mitten av 1980-talet gällande schablonen för avdrag vid beräkningen av underlaget för arbetsgivaravgifter ska förändras. Denna schablon har använts av arbetsgivare i branschen alltsedan den infördes. Som det får förstås har Skatteverket efter revision vid två större operainstitutioner funnit att de anställdas individuella deklarationer inte har matchat arbetsgivarens avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgiftsunderlaget tillräckligt väl.

Med den korta tid som stått till förfogande för detta yttrande har det inte varit möjligt att i detalj göra egna undersökningar som motsäger detta. Vi har naturligtvis inte heller någon anledning att misstro de uppgifter som inhämtats under revisionen. Svensk Scenkonst finner det däremot mycket förvånande att de anställda inte skulle ha större egna kostnader än vad som framkommit i revisionen. Något som i allra högsta grad styrks av kontakterna med olika medlemmar. Det vore olyckligt att grunda en så pass stor förändring på uppgifter inhämtade vid ett tillfälle, och hänförliga till två arbetsgivare, som dessutom bedriver likartad verksamhet. Det kan med andra ord mycket väl vara så att de anställdas kostnader överstiger de faktiska avdrag som framkommit vid skatteverkets genomgång. Detta bör vidare analyseras så att inte hela systemet förändras utifrån missvisande premisser.

2.2. Alternativa förändringar

Skatteverket föreslår att 7 § i SKVFS 2011:22 ändras och får ett tillägg som begränsar tillämpningen av föreskriften till enbart tillfälligt engagerade musiker och sångartister. De musiker och sångare som enligt förslaget framdeles ska medföra avdragsrätt är sådana som engageras tillfälligt för högst en månads arbete.

Även om det i och för sig är positivt att någon form av schabloniserad avdragsrätt är tänkt att finnas kvar, riskerar denna skrivning att skapa tolkningssvårigheter, då det inte är ovanligt att tillfälligt anställda musiker återkommer ett flertal tillfällen under ett och samma beskattningsår. Svensk Scenkonst tolkar dock förslaget som att det gäller vid varje enskilt anställningstillfälle och inte en sammanräknad anställningstid under en längre kalenderperiod. Regelns utformning kan däremot ses som olycklig från utövarnas perspektiv då den kostnadsmässigt skapar incitament för korta anställningar, snarare än långa.

Skatteverket grundar ovanstående förslag på deras uppfattning att det numera företrädesvis är musiker och sångare som engageras tillfälligtvis som också har egna utgifter för musikinstrument etc. Svensk Scenkonst håller med om att dessa kategorier har egna kostnader för detta, men vill framhålla att detta även gäller för de tillsvidareanställda och de som anställs tillfälligt, men för längre tid än en månad. Som

kollektivavtalet är uppbyggt har i princip samtliga musiker egna instrument, och detta oavsett anställningsform/anställningstid.

Utifrån detta resonemang vore det enligt Svensk Scenkonst rimligare och mer ändamålsenligt att behålla den generella möjligheten att minska underlaget för arbetsgivaravgifter, så att den även fortsättningsvis inkluderar samtliga anställda, oavsett anställningsform. För det fall Skatteverket anser att nuvarande schablon om 30 procent är för hög, vore det rimligare att hitta en uppdaterad procentuell nivå.

Skatteverket lyfter fram i sitt förslag att en arbetsgivare ska kunna ansöka om kostnadsavdrag även för tillsvidareanställda musiker och sångare. Arbetsgivaren ska då kunna visa att alla, eller viss kategori av dessa, generellt har avdragsgilla utgifter i arbetet som uppgår till 10 procent av bruttolönen. Skatteverket ska då kunna besluta om ett visst kostnadsavdrag för en viss kategori. Svensk Scenkonst ställer sig förvisso positiv till att en ansökan kanske inte alltid måste ske individuellt, men ställer sig frågande till vad Skatteverket avser med personalkategori. Det är otydligt huruvida man med kategori kan avse exempelvis en instrumentgrupp, eller om det enbart är en tänkt åtskillnad mellan exempelvis sångare och musiker som avses. Eftersom dessa verksamheter alltid har väldigt långsiktig verksamhetsplanering, blir det otillfredsställande att inte ha motsvarande långsiktighet kring vetenskapen om de faktiska kostnaderna för stora delar av personalen, då besked kring kostnadsavdragen med största sannolikhet inte heller kommer att avse en mångårig period.

2.3. *Ökad administration*

Svensk Scenkonst har inom ramen för arbetet med detta yttrande inhämtat information från ett antal operahus, länsmusiken, samt mindre och större orkestrar. Dessa anför samstämmigt att ett borttagande av schablonen med säkerhet kommer att leda till en betydande administration för såväl arbetsgivarna som de aktuella skattekontoren. Detta då schablonen med nödvändighet kommer att ersättas av enskilda ansökningar om kostnadsavdrag och individuella utredningar om huruvida förutsättningar föreligger härför. Även Skatteverket bekräftar att möjligheten till enskilda ansökningar kommer att finnas kvar.

2.4. *Tidplan för genomförandet*

De nu gällande reglerna om ett schabloniserat avdrag vid beräkning av underlaget för arbetsgivaravgifter har tillämpats under nästan 30 år. Kostnaden för musiker och sångare har under denna period alltid beräknats och budgeterats utifrån schablonavdraget. De verksamheter som anställer dessa kategorier anställda är extremt personalkostnadstunga, många gånger ligger personalkostnaderna på mellan 70 och 80 procent av den totala budgeten. Följaktligen slår förändringar i denna del extremt hårt. Ökade kostnader i våra verksamheter kan generellt, och förenklat,

pareras antingen genom personalförändringar (dvs. uppsägningar), eller genom minskad verksamhet (dvs. färre och/eller mindre omfattande produktioner/konserter).

De föreslagna förändringarna är enligt förslaget tänkta att träda ikraft per den 1 januari 2015. Orkester- och operaverksamhet arbetar med väldigt lång planeringshorisont, och produktioner och övrig musikverksamhet detaljplaneras långt i förväg. Det är inte ovanligt att många av de verksamheter som de föreslagna kostnadsökningarna slår mot ligger fyra till fem år framåt i sin planering. I denna planering har man utgått från nuvarande kostnadsbild för involverade musiker och sångare. Innehållsmässigt är det i princip ogörligt att vidta några större kostnadsbesparande justeringar i den lagda planeringen, då man i detta arbete bland annat kan ha ingått avtal med internationella dirigenter och solister, som via avtalen är kontrakterade till vissa specifika produktioner. Denna planering kan med andra ord inte ändras i någon större utsträckning utan att verksamheterna därmed ådrar sig kostnader för kontraktsbrott.

Man är naturligtvis även beroende av ett specifikt antal musiker, och i förekommande fall sångare, för att genomföra den planerade verksamheten, varför inte heller uppsägningar är en särskilt enkel lösning av problemet med den ofinansierade kostnadsökningen. De kollektivavtalsenliga uppsägningstiderna för den konstnärliga personalen ligger för övrigt på mellan 6-12 månader, varför det även av detta skäl inte går att tillgripa uppsägningar som en snabb regulator.

Det kollektivavtal som gäller mellan Svensk Scenkonst och dess motparter, och således binder medlemmarna, bygger i relevanta delar på gällande schablonavdrag. Arbetsgivaren betalar ett lönetillägg för bland annat anskaffning av instrument och underhåll etc., kostnader som sedan bärs av den anställde. För det fall arbetsgivarna framdeles inte har möjlighet att göra det schabloniserade avdraget, kommer hela detta kollektivavtalade regelverk att behöva ses över, något som inte heller är möjligt att göra under avtalets nuvarande löptid, utan tidigast under 2016. Även i detta avseende är föreslagen tidsplan alltså alltför kort för att hinna åstadkomma ändamålsenliga förändringar.

3. Avslutande kommentarer

Svensk Scenkonst vill avslutningsvis betona vikten av att inte genomföra aviserade förändringar inom angiven tid. Förändringen medför en orimlig kostnadsökning och detta i princip helt utan framförhållning. En regelförändring av denna art och med denna följd måste föregås av ett samråd och ett djupare analysarbete, och vår förhoppning är att ett sådant arbete inleds, snarare än att de aviserade förändringarna genomförs.

Våra verksamheter är extremt känsliga för kostnadsökningar, särskilt när dessa är hänförliga till personalen vilket framkommer ovan under punkten 2.4. Den exakta effekten av Skatteverkets förslag beror av varje enskild arbetsgivares specifika lönesumma, vilket medför en ofinansierad kostnadsökning uppgående till cirka 8 miljoner kronor för Kungliga Operan, cirka 4 miljoner kronor för Stockholms Konserthus, och cirka 5 miljoner kronor för

Göteborgs Symfoniker. För att nämna några. Detta är stora verksamheter och stora kostnadsökningar i kronor räknat. Procentuellt slår det dock lika hårt även mot mindre arbetsgivare, såsom Gotlandsmusiken, Musik i Uppland och Västmanlandsmusiken. Enbart för de tio största medlemmarna på musikområdet innebär förslaget sammanlagda kostnadsökningar på över 40 miljoner kronor. För det fall förslaget genomförs i dess nuvarande form kommer det sammanfattningsvis att drabba samtliga arbetsgivare på musiksidan, och detta mycket hårt. Dessa har redan utarbetat budgetar, bestämt repertoar och ingått kontrakt för de närmast kommande åren, och kan av ovan under punkten 2 nämnda skäl inte styra om sin verksamhet på denna korta tid.

Vår förhoppning är därför i första hand att branschen även fortsättningsvis kan arbeta utifrån någon form av schablon, och i andra hand att den föreslagna begränsningen införs tidigast vid årsskiftet 2017/2018. Alla de verksamheter som berörs måste utifrån sina specifika förutsättningar kunna ges rimliga förutsättningar att föra en dialog med anslagsgivare och ägare, och att anpassa sin verksamhet. Det måste även ges rimliga förutsättningar till att förhandla fram relevanta kollektivavtalsförändringar.

Slutligen, för det fall Skatteverket står fast vid sitt förslag att begränsa schablonavdraget till visstidsanställda, bör i vart fall tidsperioden för visstidsengagemanget förlängas.

SVENSK SCENKONST

Ulrika Holmgaard

VD

Henrik Stålspets

Biträdande förhandlingschef

Bilaga 1

Drottningholms Slottsteater
Estrad Norr – Jämtlands läns musik & teater
Folkoperan
GotlandsMusiken
Gävle Symfoniorkester
Göteborg Wind Orchestra
Göteborgs Symfoniker
GöteborgsOperan
Helsingborgs Symfoniorkester
Kalmar Läns Musikstiftelse
Kultur i Halland - Musik
Kultur i Väst – länsmusiken
Kungliga Operan
Länsmusiken i Örebro
Malmö Opera
Malmö SymfoniOrkester
Musikalliansen
Musik Gävleborg
Musik i Blekinge
Musik i Dalarna
Musik i Syd
Musik i Uppland
Norrbottensmusiken
Norrköpings Symfoniorkester
NorrlandsOperan
Scenkonst Sörmland
Scenkonstbolaget - Scenkonst Västernorrland
Smålands Musik & Teater
Smålandsoperan
Sveriges Radios Symfoniorkester och Radiokören
Stockholms Konserthusstiftelse – Kungliga Filharmonikerna
Stockholms Läns Blåsarsymfoniker
Vadstena Akademien
Vara Konserthus
Wermland Opera
Västmanlandsmusiken
Östgötamusiken